

УДК 327(438:477):061.1ЄС

УКРАЇНА У СФЕРІ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ІНТЕРЕСІВ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

Наталія Антонюк, Юлія Сенюк

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, Україна, 79000, тел. (032) 239-46-56,
e-mail: nantonyk@yahoo.com, julie_vbg@mail.ru*

Досліджено роль та значення України в структурі геополітичних та зовнішньополітичних інтересів Республіки Польща. В рамках аналізу східної політики Польщі проаналізовано мотиви та основні чинники підтримки нею інтеграції України з Європейським Союзом.

Ключові слова: східна політика Польщі, національні інтереси, Україна, доктрина Гедройца–Мерошевського, пострадянський простір, європейська інтеграція.

Наприкінці ХХ століття відбувся розпад світової соціалістичної системи. Це спричинило до масштабних трансформацій геополітичної конфігурації не лише у Європейському регіоні, а й у світі загалом. Насамперед цей процес торкнувся країн Центрально-Східної Європи.

У Польщі, вперше в повоєнній історії, створили демократичний уряд, який розпочав реформування усіх сфер державної політики, що було зумовлено прагненням сформуванню в країні громадянське суспільство, засноване на принципах дотримання основоположних прав людини та ринкової економіки.

Здобувши незалежність, Польща також розпочала здійснювати кроки для підвищення власного геополітичного статусу та перетворення на впливового актора у міжнародному середовищі. Одним з головних завдань польської політичної еліти було формування нової зовнішньополітичної стратегії. Держава обрала орієнтацію на НАТО та Європейський Союз, адже вступ до цих організацій забезпечував країні безпеку, стабільний економічний і політичний розвиток та втілення національних інтересів. Крім того, протягом 1990-х років Польщу вважали лідером Центральноєвропейського регіону, який, ще з 1984 року, після виходу статті Мілана Кундери «Трагедія Центральної Європи», вважали неправомірно відділеним від Заходу, що зобов'язувало власне Захід повернути цю частину, вивільнивши її з сфери впливу Росії. США теж розглядали Польщу як головного свого союзника у Центрально-Східній Європі, що, безперечно, вплинуло на її відносно швидку інтеграцію до трансатлантичних структур. Відтак держава вступила до НАТО 1999 року. Зазначимо, що членство Польщі в НАТО та військову присутність цієї організації у Європі вважали для цієї країни гарантом власної воєнної та політичної безпеки не тільки у відносинах з Російською Федерацією, а й у

відносинах з могутніми європейськими країнами, затьмареними упередженнями, сформованими історичним досвідом [2].

Приєднання Польщі до Європейського Союзу 2004 року стало вирішальним чинником, який вплинув на загальний внутрішній розвиток держави. Польська економіка розпочала швидко розвиватись завдяки фінансовій, кредитній та інвестиційній допомозі, а також інтеграції до Шенгенської зони і єдиного європейського ринку.

Країна навіть у часи глибокої світової економічної кризи демонструвала хоч і невеликий, проте приріст національної економіки. Станом на 2012 рік цей показник становив 2 % [11]. За часи членства Польщі в ЄС підвищились показники продуктивності праці, рівень та прибутковість більшості галузей економіки, зростає кількість інвестиційних проектів, відбувся перехід до високих економічних і політичних стандартів та забезпечення сприятливих умов для розвитку підприємництва.

Значну увагу привертає те, що членство в ЄС позитивно позначилось і на енергетичній сфері Польщі, якою часто маніпулює Росія у здійсненні своєї зовнішньої політики. Польща накопичила необхідні запаси енергетичних ресурсів, інтегрувалась в енергетичну систему Європейського Союзу, реалізовує новітні технології видобутку енергоресурсів, що робить її менш залежною в енергопостачанні.

Внутрішній розвиток Польщі та підтримка НАТО і ЄС на світовій політичній арені спричинили до підвищення рівня її геополітичного статусу. Вона стала активним суб'єктом перебігу політичних, економічних та безпекових процесів у Європейському регіоні та активно розпочала процес реалізації національних інтересів та власної геополітичної доктрини.

Загалом польська історіографія традиційно вирізняє дві головні парадигми зовнішньої політики – Пястівська і Ягеллонська. Перша передбачала активні відносини з країнами Західної Європи та пасивні – на Сході. Ягеллонська, навпаки, передбачала активну східну політику та створення багатонаціонального державного утворення з столицею у Варшаві, що автоматично робила Польщу наймогутнішою східноєвропейською регіональною державою. У другій половині XX ст. виникла нова зовнішньополітична доктрина – доктрина Гедройца–Мерошевського, яка була продовженням Ягеллонської геополітичної лінії. Сьогодні вона є найактуальнішою. Відповідно до неї, Росія вже не є безпосереднім сусідом Польщі на Сході, а між ними розташований цілий регіон інших країн, який позначено «ULB» (Україна, Литва, Білорусія). Саме їх проголошували основними об'єктами польської політики, а головна мета у цьому напрямі – максимальне обмеження впливу Москви в цих країнах [6].

Загалом на сучасному етапі основою польської геополітичної стратегії є такі найважливіші принципи:

- Польща як релігійний місіонер повинна забезпечувати захист цінностей католицизму;

- Головна мета польської зовнішньої політики полягає у демократизації східних сусідів;

- країна є вічною «жертвою» Росії.

Відповідно до цього, найважливішими зовнішньополітичними завданнями Польщі можна вважати:

- ослаблення геополітичної позиції Росії, недопущення її перетворення на велику державу шляхом остаточного відокремлення від неї України, Білорусії, Молдови, держав Південного Кавказу, їхнього вступу до НАТО та ЄС; послаблення впливу Російської Федерації в Центральній Азії;

- Диверсифікація поставок енергоносіїв до Польщі та ЄС в обхід Росії з району Каспію через країни Центральної Азії, Грузію і Україну;

- Створення окремої економічної зони на сході, розширення ринків збуту польських товарів, розширення присутності в цих країнах через прямі інвестиції [4].

Виходячи з вищесказаного, стає зрозумілим її активність у центральному та східноєвропейському просторі, і це цілком очевидно, оскільки він впливає з основного прагнення держави ліквідувати залишки комуністичної системи та унеможливити відтворення Радянського Союзу на постсоціалістичному просторі під керівництвом Російської Федерації, з якою у неї різне бачення історії та різні політичні традиції.

Польща використовує свій державний потенціал для прискорення процесу переходу регіону до нового етапу розвитку, його політичного, економічного, суспільного прогресу та ліквідації встановлених бар'єрів, зумовлених складним історичним минулим та структурною диференціацією.

Представники польської політичної еліти неодноразово декларували прагнення розширення ЄС у східному напрямі, що є стратегічним завданням для реалізації геополітичних амбіцій країни. До того ж, геополітичне положення Польщі сприяє її становленню на політичній арені в ролі посередника між країнами пострадянського простору та Європейським Союзом, що має неабияке значення для реалізації національних інтересів держави. Як найважливіша країна регіону, вона повинна ініціювати процес згуртування інших країн Центрально-Східної Європи проти «російської загрози», а ключовою ланкою в цьому процесі є Україна, яку необхідно якомога швидше поставити на шлях демократизації та реформ. Отож, Польща не може стояти осторонь політичних змін, які відбуваються у нашій країні, а її роль у процесі євроінтеграції України є доволі великою.

Після проголошення незалежності 24 серпня 1991 року Україні не вдалось побудувати країну, засновану на демократичних цінностях через довготривалу відсутність історичного досвіду державності, недієздатність проведених реформ та неефективність управління. Тому співпраця з Європейським Союзом має стратегічне значення для її становлення як важливого, повноцінного суб'єкта міжнародних відносин та активного члена світового співтовариства. Взаємодія з країнами-членами ЄС, які розташовуються на вищому щаблі державного

розвитку, здатна прискорити процес демократизації та модернізації в політичній, економічній, суспільній та інших сферах.

Наприкінці ХХ століття сформували нормативно-правову базу для відносин між Україною та ЄС. Зокрема, 1993 року у постанові «Про основні напрями зовнішньої політики України» прийнятій Верховною Радою, проголошено прагнення українського народу набути повноправного членства у Європейському Союзі. Угода про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС, яку підписали 1994 року, сприяла створенню широкої правової та інституційної основи для співпраці. Вона охоплювала такі сфери як: забезпечення політичного діалогу; сприяння розвитку гармонійних економічних відносин; створення основ для взаємовигідного економічного, соціального, фінансового, цивільного, науково-технічного та культурного співробітництва; зміцнення демократії і завершення переходу України до ринкової економіки [9]. Проте відносини залишались у стані стагнації через непослідовну та багатовекторну політику Леоніда Кучми.

Для Польщі зовнішньополітична ситуація на початку і в середині 2000-х років погіршувалась ще і через несприятливе геополітичне оточення та зміни, які трансформували його, зокрема послаблення позицій США як світового лідера, скорочення американської присутності в Європі та зміщення фокусу їхніх геополітичних інтересів в АТР і Близькосхідний регіон, а також трансформація міжнародної системи з однополярної до багатополлярної моделі. Невизначеним тоді було й майбутнє загальноєвропейського інтеграційного процесу, адже на порядку денному в ЄС було питання прийняття Конституції. Тому Польща активно підтримувала «помаранчеву коаліцію» на чолі з Віктором Ющенком, яка, щойно прийшовши до влади, 2005 року підписала План дій Україна – ЄС, що визначала основні напрями та пріоритетні завдання двосторонньої співпраці, був спрямований на зміцнення євроатлантичної орієнтації України та прискорення її інтеграції до ЄС. Важливе значення для підтримки європейських прагнень України мали також такі фінансові інструменти, як TACIS, а згодом ENPI, польські неурядові організації, які фінансувало Міністерство закордонних справ Республіки Польща та які спрямовані на передання польського досвіду європеїзації українському суспільству [1].

На конференції голів парламентів країн-членів ЄС в Братиславі 2007 року Польща виступила з вимогою переглянути позицію Євросоюзу стосовно України і висловила свою обуреність тим, що Україна так і не отримала гарантій від ЄС про можливість початку переговорів щодо вступу і вимагала чіткого запевнення, що такі перспективи існують. На думку польських можновладців, це б стимулювало розвиток демократії та запровадження реформ у нашій країні [7].

Для підтримки реалізації своїх інтересів у східному напрямі Польща разом з Швецією також ініціювала в рамках ЄС проект «Східне партнерство», що був затверджений 7 травня 2009 року на саміті, який проходив у Празі. Він і сьогодні залишається головним механізмом, що сприяє процесу європейської інтеграції країн колишнього СРСР і забезпечує широку платформу для

двостороннього співробітництва у політичній, економічній, гуманітарній, екологічній сферах, передбачає розвиток державного будівництва на засадах демократії та принципах захисту прав людини, економічного процвітання, безпекової стабільності та соціального благополуччя.

Перебіг двосторонніх відносин між Україною та Європейським Союзом зумовив необхідність створення нової угоди, офіційну назву якої «Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і його державами-членами» затверджено під час Паризького саміту Україна – ЄС, що відбувся 2008 року. Цією угодою започатковано новий напрям взаємовідносин між Україною та ЄС, в основу якого закладено принципи «політичної асоціації та економічної інтеграції». Як зазначено, її основна мета полягала у виконанні функцій стратегічного орієнтира для імплементації успішних соціально-економічних та політичних перетворень в Україні [10].

«Порядок денний асоціації», укладений 16 червня 2009 року в Люксембурзі, набув чинності у листопаді 2009 року. Його головна ціль полягала у забезпеченні процесу створення необхідних передумов для полегшення втілення положень, які містяться в Угоді про асоціацію, що як передбачали, буде підписана у майбутньому.

Незважаючи на романтичний та позитивний початок, «помаранчевий проект» розвитку України виявився провальним не лише для самої України, а й для Польщі. Політична стагнація та чвари в країні, регрес негативно відобразилися на іміджі Польщі як країни-консолідатора між Сходом та Заходом. Крім того, це співпало з новими президентськими виборами в двох державах. Новообрані президенти Віктор Янукович та Броніслав Коморовський почали активно висловлюватись стосовно необхідності становлення добросусідських відносин з Росією. Якщо така поведінка Віктора Януковича була прогнозована, то з уст Броніслава Коморовського це звучало як відхід від доктрини Гедройца–Мерошевського. Як виявилось, це був дійсно відхід, але тимчасовий. Пріоритетом на той час визнавали нормалізацію відносин з Росією та посилення геополітичної ролі Польщі в Євросоюзі після розчарувань, пов'язаних з наслідками Помаранчевої революції, з метою в подальшому отримати можливість активно використовувати європейські структури в польській східній політиці. Адже зрозуміло, що Польща може відігравати помітну роль у загальному концерті західних держав, тільки якщо буде посилена завдяки впливу на Україну і Білорусь, а в складі Євросоюзу виконувати роль головного донора європейських цінностей для пострадянських держав. Відповідно, головні політичні цілі залишались незмінними: «Допомога Україні, а згодом і Білорусі, у їхніх прагненнях до членства в євроатлантичних організаціях є проявом польського національного інтересу, незалежно від актуально діючої влади як у Речі Посполитій, так і у її східних сусідів» [6].

Найактивніше така політика проявилась під час головування Польщі в ЄС у другій половині 2011 року, що позитивно вплинуло на перебіг та інтенсифікацію діалогу в рамках проведення чергових раундів щодо підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Протягом 2011 року у Європарламенті за сприяння польських представників було утворено Комісію з питань підтримки інтеграції України до європейських структур, до якої увійшли представники усіх партійних груп Європарламенту. В рамках роботи цієї комісії визначено пріоритетні напрями міжпарламентської взаємодії України та ЄС [3]. Тоді ж було створено спеціальну спільну експертну групу, основне завдання якої полягало у розробці та реалізації програми з підготовки України до асоційованого членства в ЄС, необхідної для гармонізації української економічної, політичної та правової систем з європейськими нормами.

На переговорах у Брюсселі 30 березня 2012 року глави української делегації та делегації Євросоюзу парафували Угоду про асоціацію. Для України вона мала пріоритетне стратегічне та геополітичне значення у сфері розвитку внутрішньої і зовнішньої політики. З набранням чинності вона могла б стати основою для необхідних Україні комплексних політичних, правових, соціальних, економічних та інституційних трансформацій, і підтвердити орієнтацію України на європейську модель державного та суспільного розвитку.

Польща активно пропагувала євроінтеграцію України серед країн-членів ЄС. Зокрема, завдяки її зусиллям представники «Вишеградської четвірки» (куди крім Польщі входить Угорщина, Словаччина і Чехія) ратували за підписання Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом 28 листопада. Крім того, країна намагалася переконати членів Веймарського трикутника, які з застереженням відносились до євроінтеграційних намірів України, в необхідності такого кроку.

Для підписання Угоди про асоціацію Україна повинна була досягти виконання визначених у Порядку денному асоціації критеріїв. У травні 2012 року, після довготривалих спроб досягти консенсусу, президентом Європарламенту Мартіном Шульцем і прем'єр-міністром України Миколою Азаровим було прийнято рішення про створення моніторингової місії Європейського парламенту під керівництвом двох активних прихильників політики розширення ЄС – колишнього голови Європарламенту Пета Кокса та колишнього президента Польщі Олександра Квасневського. Загалом протягом існування цієї місії було здійснено 26 візитів до України. Її очільники доклали усіх можливих зусиль, щоб представити Європі Україну як державу, яка дійсно прагне досягнути європейських норм, стандартів та побудувати демократію. Вона здійснила колосальну роботу, в тому числі у спробах врегулювати ситуацію щодо політичних в'язнів в Україні.

Водночас, представники польської політичної еліти проводили регулярні двосторонні зустрічі з керівництвом Європейської Ради, Єврокомісії та Європарламенту, главами держав-членів Європейського Союзу, Президентом України та високопоставленими українськими урядовцями і прагнули знайти спільний шлях вирішення проблем, який влаштував би всі сторони [8].

Польща зробила все можливе для того, щоб Угода про асоціацію була усе ж підписана, і сподівалася на прояв раціональної політичної волі в Україні, що завершила б тривалий період намагання України наблизитись до Європейського

Союзу і стала б початком нового етапу геополітичного та гео економічного розвитку Центрально-Східної Європи. Двосторонні стратегічні інтереси, історичні та політичні чинники сприяли подоланню усіх перешкод, адже наближення України та ЄС надзвичайно важливе для обох сторін.

Однак підписання не відбулось через тогочасні економічні та політичні інтереси представників української політичної еліти. В уряді відкладення угоди пояснили тиском Росії та бажанням України мінімізувати економічні ризики і наполягали на необхідності трьохсторонніх переговорів Україна–Росія–ЄС. Отож, Україна зробила великий крок назад у відносинах з Європейським Союзом, а подальші прояви авторитаризму та насильства з боку української влади жорстоко засудило світове співтовариство.

Польща була однією з країн Європейського Союзу, яка найактивніше відреагувала на політичну ситуацію в Україні, як на владному, так і на громадському рівні. Чимало поляків підтримало демонстрації українців у своїх містах. Польське керівництво закликала до мирного діалогу між опозицією, суспільством та владою. Після застосування сили проти учасників Євромайдану прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск зустрівся з усіма міністрами польського уряду, які володіють спеціальними знаннями і досвідом в українському питанні, а також з головою розвідувального управління та директором Центру східних досліджень польського аналітичного центру, щоб обговорити подальші кроки.

Президент Броніслав Коморовський наслідував його приклад і скликав Раду національної безпеки та оборони на засіданні якої розглянули ситуацію, що виникла в Україні після відмови керівництва підписати Угоду про асоціацію з ЄС, та прийняли рішення про ініціювання розробки нового плану Європейського Союзу щодо європейської інтеграції України [13]. Крім того, Польща ініціювала розгляд політичної ситуації в Україні на засіданні Європейської Ради, яке проходило 19-20 грудня у Брюсселі. Зокрема, мова йшла не про прийняття санкцій, питання щодо яких польські політики воліють уникати, через побоювання повторення білоруського сценарію, а про способи повернути Україну до перемовин з ЄС шляхом надання фінансової допомоги та якнайшвидшого запровадження безвізового режиму. Польща намагалась переконати держави-члени ЄС, що стабільність в Україні має вирішальне значення для безпеки Європейського Союзу загалом.

Після втечі президента В. Януковича Верховна Рада України 285 голосами «за» 23 лютого 2014 року обрала Олександра Турчинова виконуючим обов'язки Президента [16]. У своїй промові він проголосив, що Україна повертається на дорогу європейської інтеграції, а з Росією будуватиме відносини на добросусідських засадах. Турчинов звернув увагу громадськості на складну економічну ситуацію в Україні, підкресливши, що держава знаходиться на межі банкрутства [15].

Уже 24 лютого 2014 року Верховна Рада надала героям «Небесної сотні» звання Героя України. Того ж самого дня виконуючий обов'язки міністра фінансів Юрій Колобов поінформував, що Україна потребує 35 мільярдів доларів макрофінансової допомоги на 2014–2015 рік [19]. Влада Києва

звернулася до своїх закордонних партнерів – Польщі, США та ЄС – про надання кредитів. Речник Європейської Комісії Олівер Бейлі засвідчив, що ЄС готовий надати фінансову допомогу Україні за умови проведення реформ; прем'єр Польщі Дональд Туск запевнив, що його держава надасть кілька мільярдів позики у разі створення Україною стабільного та працездатного уряду, який зуміє окреслити чітке призначення цих коштів [17].

Польща надала також дипломатичну і організаційну допомогу напередодні і під час підписання політичної частини угоди про асоціацію ЄС–Україна. Прем'єр Д. Туск підкреслив, що найважливішими завданнями для України у цей важкий час є консолідація усього світу і мобілізація найбільших держав, у тім числі й США, з тим, щоб оборонити Крим і Південний Схід України від анархії, що посилювалася в Україні загалом від дезінтеграції. Крім ефективних засобів безпеки Європи, Україні необхідно прагнути до енергетичної, фінансової та сировинної незалежності. Події в Україні також вимагають корекції підходів ЄС до засад енергетичної та екологічної політики. Дональд Туск підкреслив значення політичних загроз, що виникають із від залежності від газу та російських грошей. Це стосується не лише Німеччини, проте її приклад є дуже показовим [12].

Польща постійно наголошувала на готовності надання допомоги для проведення реформ в Україні. Про це йшлося на багатьох зустрічах очільників обох країн. Ситуацію обговорювали в контексті безпеки, політики і фінансів. Наприклад, під час однієї із зустрічей міністр закордонних справ Польщі Р. Сікорський зазначив, що Україну зруйнував не лише Янукович, але й 20 років відсутності реформ. Одним із пріоритетів для сучасної української влади є зусилля щодо децентралізації влади за допомогою реформи самоврядування, яка надасть місцевим владним структурам більше компетенцій для ефективнішого управління, не ослаблюючи єдності держави. Польща має великий досвід у цій сфері і готова ним поділитися. Предметом обговорення ставали низка законів, прийняття яких наблизили Україну до ліквідації віз із ЄС. Щоб перейти до завершальної фази візового діалогу, Україні треба виконати низку умов, поміж іншими прийняти антикорупційний закон, закон про біженців, а також запровадити біометричні паспорти [14].

Варто зазначити, що українці відчували підтримку не лише польської еліти, а й простих громадян. Після 19 лютого 2014 року організація Карітас Польща збрала 1,3 млн злотих. Крім харитативних СМС до цієї суми додалися ще й перекази на рахунок «Солідарні з Україною» [18].

Отже, на сучасному етапі Польща проводить свою зовнішню політику згідно з доктриною Гедройца–Мерошевського, яка передбачає активну діяльність країни на теренах пострадянського простору та спрямована на обмеження неоімпералістичних амбіцій Росії і унеможливлення відтворення у цьому регіоні прототипу Радянського Союзу, що несе пряму загрозу національним інтересам, суверенітету, безпеці та стабільності держави. Одним з найважливіших напрямків цієї політики є підтримка демократії та активізації євроатлантичних інтеграційних процесів у буферних країнах між Польщею та Російською

Федерацією. У цьому контексті Україна є ключовою країною. Завдяки зусиллям польської дипломатії, у 2014 році Україна реалізувала одне з найважливіших завдань та пріоритетів, визначених у національному законодавстві, а саме встановлення асоціаційних відносин з ЄС, що допоможе докорінно змінити принципи побудови та розвитку української держави та геополітичну конфігурацію на пострадянському просторі. Стратегічною помилкою польських політиків і дипломатів очевидно було те, що в боротьбі за європейську інтеграцію України, вони недооцінили надзвичайно високий рівень корумпованості та егоїзму сучасної української політичної еліти. Така поведінка української влади в значній мірі нівелює багаторічні досягнення Польщі щодо реалізації її східної політики. Але можливо ще рано говорити про невдачу польської дипломатії, адже опосередковано вона значно вплинула на пробудження національної свідомості українців, а також на їхнє прагнення жити за демократичними стандартами функціонування суспільства, що в довготривалій перспективі може вилитись у набагато більші досягнення для реалізації польських національних інтересів. Адже демократична і просвітолюбська Україна є гарантією безпеки і стабільності, як Польщі так всього східноєвропейського простору. А також політично і економічно незалежна Україна девальвує всі зусилля сучасної Росії президентства Путіна на відродження подоби Радянського Союзу і реалізації доктрини «русского мира».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналитические записки. Восточная политика новых членов ЕС. Польша – Украина. [Цит. 2013, 28 грудня] – Режим доступу : < <http://analyticmz.ru/?p=577>>.
2. Геополитическая мотивация вступления Польши в НАТО и ЕС. [Цит. 2013, 23 грудня] – Режим доступу: <<http://www.bygeo.ru/strany/polsha/927-geopoliticheskaya-motivaciya-vstupleniya-polshi-v-nato-i-es.html>> .
3. Іщенко Г. Друзі допомагатимуть нашій інтеграції. У Європарламенті створено групу підтримки. [Цит. 2013, 17 листопада] – Режим доступу: <<http://ukurier.gov.ua/uk/news/druzidopomagatimut-nashij-integraciyi/>> .
4. Кучинская М. Восточная политика Польши. Польское руководство смотрит на восточную политику через тезис о необходимости её «европеизации». [Цит. 2013, 23 грудня] – Режим доступу : <www.riss.ru/analitika/2492-vostochnaya-politika-polshi#.UsnlbdJdWSq> .
5. Неменский О. Восточная политика Польши после победы Бронислава Коморовского. [Цит. 2014, 3 січня] – Режим доступу : < <http://www.contrtv.ru/common/3622/>>.
6. Неменский О. Перспективы. Пространства и идеологии восточной политики Польши. [Цит. 2013, 20 грудня] – Режим доступу : <http://www.perspektivy.info/oikumena/europe/prostranstva_i_ideologii_vostochnoiy_politiki_polshi_2007-8-13-16-8.htm> .
7. Новини ЄС. Уніан. [Цит. 2013, 29 грудня] – Режим доступу : www.unian.ua/products-60122.html
8. ТОП-10 лобістів України у світі. Інститут Світової Політики. [Цит. 2014, 10 січня] – Режим доступу : <http://iwr.org.ua/ukr/public/236.html>.
9. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами. [Цит. 2013, 14 листопада] – Режим доступу : < http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/998_012>.
10. Урядовий портал. Угода про асоціацію, включаючи створення ЗВТ. [Цит. 2013, 20 листопада] – Режим доступу: < http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article%3Fart_id=224167817&cat_id=223345034>.

11. Central intelligence agency. Library. The world Factbook. Europe. Poland. [Quote. 2013, 15 of November]. – Available at <<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/pl.html>>.
12. Donald Tusk: Polska gotowa pomysłu przy podpisaniu umowy stowarzyszeniowej Ukraina-UE. [Quote. 2014, 18 of March]. – Dostępny: <http://wiadomosci.wp.pl/kat,1342,title,Donald-Tusk-Polska-gotowa-pomoc-przy-podpisaniu-umowy-stowarzyszeniowej-UkrainaUE,wid,16460160,wiadomosc.html?tid=112a49>
13. Poland to launch new Ukrainian policy – President Komorowski. [Quote 2014, 12 of January] – Available at: <www.warsawvoice.pl/WVpage/pages/article.php/26635/news>.
14. Polska gotowa pomysłu w reformach na Ukrainie. [Cyt. , 24 marca 2014] – Dostępny : <http://www.polskapomoc.gov.pl/Polska,gotowa,pomoc,w,reformach,na,Ukrainie,1987.html>
15. Ołeksandr Turczynow za dialogiem z Rosją, za integracją europejską Ukrainy (pol.) – Dostępny : wp.pl, 2013-12-23. [Cyt. – 24 lutego 2014].
16. Turczynow mianowany na p.o. prezydenta Ukrainy. Kim jest nowy szef państwa? (pol.). Dostępny : wiadomosci.gazeta.pl, 2014-02-23. [Cyt. 24 lutego 2014].
17. Tusk: Polska gotowa finansowo wesprzeć Ukrainę (pol.). Dostępny: rmf24.pl, 2014-02-24. [Cyt. 24 lutego 2014].; Tusk: pomoc dla Ukrainy leży w interesie Polski (pol.). Dostępny : Puls Biznesu, 2014-02-24. [Cyt. 24 lutego 2014].
18. 1,3 mln zł zebrała Caritas Polska na pomoc dla Ukrainy. – Dostępny : <http://wiadomosci.onet.pl/kraj/1-3-mln-zl-zebrala-caritas-polska-na-pomoc-dla-ukrainy/we1m2>. {Cyt. 10 marca 2014}
19. 35 mld USD pomocy – tyle potrzebuje Ukraina (pol.). Dostępny : TVP Info, 2014-02-24.; Dostępny: Resort finansów Ukrainy: potrzeba 35 mld dol. pomocy makrofinansowej (pol.) – Dostępny: wyborcza.pl, 2014-02-24. [Cyt. 24 marca 2014].

Стаття надійшла до редколегії 01.06.2014

Прийнята до друку 10.06.2014

UKRAINE IN THE GEOPOLITICAL INTERESTS OF THE POLISH REPUBLIC

Nataliya Antonyuk, Yuliya Senyuk

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000, tel. (032) 239-46-56,
e-mail: nantonyk@yahoo.com, julie_vbg@mail.ru*

The author studies the role and importance of the Ukraine in the structure of Polish geopolitical and foreign policy interests. The reasons and the main factors of its support of the integration of Ukraine with the European Union are determined within the limits of the analysis of Polish eastern policy.

Key words: Polish eastern policy, national interests, Ukraine, the Giedroyc-Mieroszewski doctrine, post-Soviet area, european integration.

УКРАИНА В СФЕРЕ ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ ИНТЕРЕСОВ РЕСПУБЛИКИ ПОЛЬША**Наталья Антонюк, Юлия Сенюк**

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
ул. Университетская, 1, г. Львов, Украина, 79000, тел. (032) 239-46-56,
e-mail: nantonyk@ yahoo.com, julie_ybg@mail.ru*

Исследована роль и значение Украины в структуре геополитических и внешнеполитических интересов Республики Польша. В рамках анализа восточной политики Польши проанализированы мотивы и основные факторы поддержки ею интеграции Украины с Европейским Союзом.

Ключевые слова: восточная политика Польши, национальные интересы, Украина, доктрина Гедройца–Мерошевского, постсоветское пространство, европейская интеграция.